

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Д-Р СТОЙЧО КАЦАРОВ
СЛУЖЕБЕН МИНИСТЪР НА
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
ПЛ. „СВЕТА НЕДЕЛЯ“ № 5
ГР. СОФИЯ 1000

ДО
АКАД. НИКОЛАЙ ДЕНКОВ
СЛУЖЕБЕН МИНИСТЪР НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
БУЛ. „КНЯЗ ДОНДУКОВ“ № 2 А
ГР. СОФИЯ

Относно: Жалби на граждани до омбудсмана на Република България

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАЦАРОВ,
УВАЖАЕМИ АКАДЕМИК ДЕНКОВ,**

Обръщам се отново към Вас във връзка с постъпващи десетки оплаквания на родители, ученици и педагогически специалисти от продължаващото обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС) на учениците от V до XII клас в много райони в страната. Гражданите продължават да се обръщат към националния омбудсман с надежда да бъдат чути от институциите в страната. Те изразяват своето възмущение от продължаващото вече трета година неприсъствено обучение и посочват, че 78 % от времето през последните три години децата са прекарвали в ОРЕС. Майка споделя, че дъщеря ѝ, която сега е в VI клас, за последно е ходила присъствено на училище в IV клас.

В жалбите си гражданите подчертават, че се нарушава конституционното право на образование на децата им, че тези, които продължават в ОРЕС са дискриминирани и има неравнопоставеност в достъпа им до образование, тъй като не е равен за всички ученици. Изразяват и безпокойството си за физическото и психическото здраве на децата си. Смятат, че с тези мерки не се постига почти никакво отслабване на натиска върху здравната система, напротив, здравето на децата ще се влоши поради липса на движение, активности и позитивни контакти.

Родителите се интересуват кога децата ще бъдат върнати в училище.

Те отправят искане за връщане на присъственото обучение за всички деца и за безплатни тестове. Посочват, че заплащането на тестовете от родителите или от училищните бюджети е неприемливо за тях и е пречка за осигуряване на равен достъп до образование. В подкрепа на искането си посочват, че има училища, в които се предлага родителите да заплатят по 12 лв. седмично за тестове на едно дете и изчисляват, че това ще струва близо 100 лв. месечно от семейния бюджет при две деца.

В Отворено писмо до омбудсмана и други институции училищни психолози и педагогически съветници посочват, че децата са изключително потърпевши от продължаващото с месеци дистанционно обучение и недостъпността на училищната среда. Децата, според специалистите, са най-засегнатата група в обществото ни от

пандемията и продължават да са изкупителна жертва на процесите в обществото. Настояват да бъде предоставена възможност, при това в най-кратки срокове, всички деца и юноши, които имат желание, да се върнат в присъствена форма на обучение – при наличие на ясни правила и спазване на противоепидемичните мерки.

В жалбите и сигналите до омбудсмана родители настояват да отпадне изискването за 50% присъствие на ученици в клас, за да се осъществи присъствено обучение. Те настояват децата, които искат да се обучават присъствено и отговарят на условията, заложиени в регламента за възстановяване на присъствения образователен процес, да имат възможност да се обучават присъствено, без значение какъв е техният брой. В този дух са и жалбите на родители, чиито деца са ваксинирани или преболедували, които протестират, че правата на техните деца са нарушени, защото те нямат достъп до присъствено обучение.

В отговор на отправена от мен препоръка за връщане на децата в училище, министърът на образованието и науката посочва, че се прави всичко възможно и е създадена организация така, че децата да бъдат върнати в училище възможно най-бързо, но тестовете, необходими за възстановяване на присъственото обучение, не са налични. Подчертава се, че закупуването на бързи антигенни тестове с проба от слюнка за всички ученици в страната е от компетентността на Министерство на здравеопазването. Посочва се също, че с количествата, които Министерство на образованието и науката е получило от Министерство на здравеопазването се осигурява присъственото обучение на учениците от I до IV клас в цялата страна до 3 декември тази година. Въпросът е: какво се случва след това?

Позицията ми, която за пореден път изразявам пред Вас, се подкрепя от множеството жалби и сигнали на граждани, адресирани до мен. Извършеният независим мониторинг на експертни становища и мнения на граждански правозащитни и родителски организации показва, че в обществото няма съгласие за закупуване на тестове от страна на родителите или на училищата, каквато практика се създава към настоящия момент в някои общински училища. Като национален омбудсман смятам, че подобна мярка води до въвеждането на имуществен критерий за достъп до образование, което е дискриминационно. Неравното третиране на децата ограничава достъпа им до образование, което е тяхно конституционно право.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАЦАРОВ,
УВАЖАЕМИ АКАДЕМИК ДЕНКОВ,**

Пандемията създаде образователна криза и смятам, че всеки неприсъствен ден за децата е изгубен. Необходимо е да се търсят решения, с които децата да се върнат в училище възможно най-бързо, като се осигурят еднакви права на всички български ученици, за да не се задълбочават образователните неравенства.

С уважение,

**ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**